

faa Tilfælde, for hvilke en Frist af denne Længde er foreslaaet bibeholdt. Medens fremdeles de gældende Regler om tyve Aars Forældelsen sætte Kreditor i Stand til, til enhver Tid og saa ofte det skal være, ved et Paaskrav eller en Paamindelse til Debitor at afværge Forældelsens Indtræden for et yderligere Tidsrum af tyve Aar, er i Vighed med, hvad der allerede nu er Regel efter Størstedelen af de gældende særlige Præskriptionsbestemmelser, de Frister, Lovforslaget opstiller, formede som Paatalefrister, d. v. s. Frister, inden hvilke det Søgmaal eller den Forfølgning af anden Art maa begyndes, hvorunder Kreditor vil opnaa Dom eller Fyldestgørelse af Fordringen.

Om hvert af de her fremhævede Punkter skal straks paa dette Sted gøres nogle almindelige Bemærkninger. De Afvigelser, som Lovforslaget ved Siden heraf i enkelte andre Retninger frembyder fra den gældende Ret, vil blive omtalte i Bemærkningerne til de enkelte Paragraffer.

Forslaget om for en Række Fordringer at sætte en meget kort Forældelsesfrist har sit Forbillede i, hvad der i saa Henseende efterhaanden er blevet gældende Ret i de fleste Lovgivninger udenfor de skandinaviske Lande. I saa Henseende henvises til den Oversigt over fremmede Lovgivingers Ordning af Emnet, der findes trykt herhos som Bilag I. Det vil af denne Oversigt navnlig ses, at i Tidens Løb de fleste kontinentale Lovgivninger have indført korte Forældelsesfrister, ikke blot for den Klasse Fordringer, som særligt bleve fremdragne paa Handelsmødet i 1888, nemlig Næringsdrivendes Regningskrav paa deres private Kunder, men ogsaa for et meget stort Antal af andre kontraktmæssige Fordringer, som stiftes i daglig Handel og Wandel og efter deres Natur ere bestemte til hurtig Afgørelse. Som det nærmere paavises i Oversigten, falder den store Masse af de Fordringer, som saaledes ere gjorte til Genstand for korte Forældelser, under to Hovedgrupper, den ene bestaaende af Krav paa forfaldne Renteprestationer og andre periodiske Ydelser, den anden rummende — iøvrigt med en Del nærmere Begrænsninger af forskellig Art — Fordringer paa Wederlag for solgte Varer og andre Løssøregenstande, for Brug, være sig af fast Ejendom eller af rørlige Ting, eller for ydet eller udført Arbejde. I de fleste Lovgivninger findes ved Siden heraf i større eller mindre Omfang foreskrevet særlige korte Forældelsesfrister for en Del vigtige Arter af Erstatningskrav i Kontraktforhold. I nogle Lovgivninger er hjemlet en almindelig

kort Forældelse af alle Erstatningsfordringer udenfor Kontraktforhold, som ikke maatte falde ind under særlige Forældelsesbestemmelser. — I engelsk og nordamerikansk Ret ses paa den anden Side Forholdet at være det, at en lang Forældelsesfrist overhovedet kun gælder for visse i Loven særligt udhævede Klasser af Fordringer, der støttes paa et mere solent Grundlag, medens alle andre Fordringer — derunder i det hele indbefattet alle de Arter af Fordringer, for hvilke Fastlandets Lovgiveringer have opstillet særlige korte Frister — rammes af en temmelig kort Forældelsesfrist.

Det behøver ingen lang Paavisning, at det Djemed, som Forældelsesreglerne ere rettede paa, ved mangfoldige Arter af Fordringer ikke paa fyldestgørende Maade kan naas ved Hjælp af en saa lang Frist, som det kan være nødvendigt at have f. Eks. ved Fordringer, der hvile paa Gældsbreve — den eneste Klasse Fordringer, som Lovgiveren havde for Dje ved Bestemmelsen i D. L. 5—14—4. Djemedet med Forældelseslovene kan i Almindelighed kortelig angives derhen, at de paa den ene Side skulle yde et Værn imod uretmæssige Krav, og at de paa den anden Side i det hele skulle virke til, at Fordringer afvikles eller dog bringes paa det rene inden en rimelig Tid; de skulle navnlig ogsaa sikre imod, at en Debitor efter lang Tids Forløb kan blive overrasket med en gammel Fordring, som han maaske aldrig har vidst paahvilede ham — hvad navnlig kan træffe ved Erstatningskrav og hvor nogen hæfter for en andens Forpligtelser — eller som han forlængst havde glemt eller var ophørt at regne med, og i Anledning af hvilken han efter Længden af den Tid, som Kreditor havde ladet gaa hen uden at kræve ham, havde haft god Tøse til at gaa ud fra, at Krav ikke vilde blive rejst imod ham. Hvad særligt det først omtalte Hensyn angaar, saa beror den Fare, der er tilstede, ifald Loven ikke sætter en passende Grænse for den Tid, i hvilken Fordringer med Virkning kunne gøres gældende, væsentlig derpaa, at det for den, der bliver jagt som Debitor for en Fordring, der angives at være stiftet for lang Tid siden, men som i Virkeligheden er afgjort eller overhovedet aldrig har været gyldigt stiftet, kan, paa Grund af at de paagældende Forhold ligge saa langt tilbage i Tiden, være blevet umuligt at imødegaa Kravet paa tilstrækkelig Maade; han kan maaske nu ikke længere huske eller finde Oplysning om Sagens Sammenhæng, og navnlig kan han være bleven ude af Stand til at føre Bevis for de Punkter, som det er hans Sag at